ANGELICA STOICA

CURS DE FINANȚE PUBLICE

Editura Fundației Universitare
"Dunărea de Jos" Galați

III 15.668/1

PROF. UNIV. DR. EC. ANGELICA STOICA

CURS DE FINANȚE PUBLICE

236.402
UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA 2

19706

Editura Fundației Universitare
„Dunărea de Jos" – Galați, 2000

CUPRINS

Cuvânt înainte **3**
Cuprins **5**
PARTEA I. Noţiuni introductive **9**
Capitolul 1. Finanţele: geneză, concept ştiinţă **9**
1.1. Finanţele – categorie economică cu caracter istoric 9
1.2. Conceptul (noţiune) de finanţe publice 10
1.3. Finanţele ca ştiinţă şi disciplină de studiu 11

Capitolul 2. Conţinutul economic şi funcţiile finanţelor publice **14**
2.1. Conţinutul economic al finanţelor 14
2.2. Funcţia de repartiţia a finanţelor publice 16
2.3. Funcţia de control a finanţelor publice 20

Capitolul 3. Mecanismul financiar **25**
3.1. Conceptul de mecanism financiar. Mecanismul financiar – parte integrantă a mecanismului de funcţionare a economiei de piaţă 25
3.2. Sistemul fondurilor de resurse financiare 30
3.3. Politica financiară 32
3.3.1. Conceptul de politică financiară 32
3.3.2. Coordonatele politicii financiare în domeniul cheltuielilor publice 33
3.3.3. Coordonatele politicii financiare care vizează procurarea resurselor financiare publice 35

PARTEA A II-A. Cheltuielile publice **38**
Capitolul 4. Sistemul cheltuielilor publice **38**
4.1. Conţinutul cheltuielilor publice 38
4.2. Criterii de clasificare a cheltuielilor publice 40
4.3. Nivelul, structura și finanțarea cheltuielilor publice 44

4.4. Factorii care influenţează creşterea cheltuielilor publice şi consecinţele acestui proces 48

Capitolul 5. Cheltuielile publice pentru acţiuni social-culturale 50
5.1. Caracterizarea generală a cheltuielilor pentru acţiuni social-culturale 50
5.2. Cheltuieli pentru învăţământ 53
5.3. Cheltuieli pentru cultură şi artă 56
5.4. Cheltuieli pentru sănătate 59
5.5. Alte cheltuieli social-culturale 61

Capitolul 6. Asigurările sociale de stat 63
6.1. Necesitatea şi conţinutul economic al asigurărilor sociale 63
6.2. Principiile şi rolul asigurărilor sociale 65
6.3. Surse de constituire a fondurilor de asigurări sociale 66
6.4. Formele de ocrotire a cetăţenilor prin asigurările sociale de stat 68
6.5. Vechimea în muncă. Rolul casei naţionale de pensii şi alte drepturi de asigurări sociale. Asigurările sociale de sănătate 73

Capitolul 7. Cheltuieli publice pentru obiective şi acţiuni economice 77
7.1. Conţinutul, nivelul şi structura cheltuielilor pentru obiective şi acţiuni economice 77
7.2. Sursele de finanţare a cheltuielilor publice pentru obiective şi acţiuni economice 79
7.3. Cheltuieli publice privind cercetarea-dezvoltarea 84
7.4. Dimensionarea eficienţei economice a cheltuielilor pentru obiective şi acţiuni economice 85
7.5. Folosirea cheltuielilor publice ca instrumente financiare de stimulare a diferitelor domenii economice 89

PARTEA A III-A. Resursele financiare publice ordinare şi extraordinare 92
Capitolul 8. Sistemul resurselor financiare publice 92
8.1. Resurse financiare publice şi factorii care influenţează nivelul lor 92
8.2. Structura sistemului resurselor financiare publice 96
8.3. Tendinţe în evoluţia resurselor financiare publice în ţări cu economie de piaţă dezvoltate şi în curs de dezvoltare 99

Capitolul 9. Impozitele – noţiuni generale **102**
9.1. Conţinutul şi rolul impozitelor 102
9.2. Elementele impozitului 103
9.3. Principiile impunerii 105
9.4. Aşezarea şi perceperea impozitului 110
9.5. Clasificarea impozitelor 113

Capitolul 10. Impozitele directe **116**
10.1. Caracterizarea generală a impozitelor directe. Impozitele reale 116
10.2. Impozitele personale 118
10.3. Impozitele şi taxele locale 126
10.4. Dubla impunere internaţională 128
10.5. Evaziunea fiscală şi repercusiunea impozitelor 131

Capitolul 11. Impozitele indirecte **135**
11.1. Caracterizare generală 135
11.2. Taxa pe valoarea adăugată (TVA) 136
11.3. Monopolurile fiscale 140
11.4.Taxele vamale şi alte taxe percepute de stat 140

Capitolul 12. Împrumuturile de stat. Datoria publică **145**
12.1. Conţinutul economic al creditului public 145
12.2. Destinaţia şi rolul împrumuturilor de stat 148
12.3. Tehnica împrumuturilor de stat 150
12.4. Operaţiunile prilejuite de împrumuturile de stat 153
12.5. Datoria publică 156

Capitolul 13. Datoria externă **161**
13.1. Particularităţile împrumuturilor externe 161
13.2. Conceptul de datorie externă 165
13.3. Factori care au dus la creşterea datoriei externe în ţările în curs de dezvoltare. Criza datoriei externe 167

Capitolul 14. Bugetul de stat **170**
14.1. Bugetul de stat şi bugetul economiei naţionale (conţinut) 170

14.2. Principii bugetare 173
14.3. Metode clasice şi moderne de dimensionare a veniturilor şi cheltuielilor bugetare 181
14.4. Sistemele bugetare, repartizarea veniturilor şi cheltuielilor bugetare pe structurile administraţiei de stat centrale şi locale 183
14.5. Sistemul bugetar al României. Structura veniturilor şi cheltuielilor bugetului administraţiei de stat centrale şi locale 186

Anexa 1. Resursele bugetului administraţiei de stat centrale 194
Anexa 2. Resursele bugetelor locale 195
Anexa 3. Resursele bugetului asigurărilor sociale de stat 196
Anexa 4. Clasificarea impozitelor de stat 197
Anexa 5. Evoluţii ale sistemului fiscal în România 198
Anexa 6. Legea finanţelor publice 206
Bibliografie 208